

EUROPA MODERNĂ. EUROPA ÎN SECOLELE AL XVII-LEA ȘI AL XVIII-LEA

Manifestări ale absolutismului monarhic

- schița lecției -

Noul sistem politic al monarhiei absolutiste a început să se dezvolte în Europa de la sfârșitul secolului al XV-lea și din secolul al XVI-lea.

Au existat *condiții favorabile* instaurării monarhiilor absolutiste:

- procesul de centralizare statală se încheiase;
- monarhia avea prestigiul consolidat;
- au crescut rolul orașelor și al burgheziei;
- burghezia, noua nobilime, care era întreprinzătoare și educate, țărănimea și Biserica erau interesate în sporirea puterii monarhilor, sperând în realizarea propriilor scopuri.

Monarhia absolutistă a avut o serie de *caracteristici comune*:

- monarhul își exercita autoritatea în întregul stat pe care îl conducea;
- era ajutat de un consiliu regal;
- dispunea de o armată permanent, formată din mercenari cu arme de foc;
- conducea întreaga politică internă și externă;
- bătea monedă;
- justiția regală și legile emise de monarh se aplicau peste tot în țară;
- sumele necesare funcționării statului proveneau din veniturile ordinare și din impozitele votate de adunările stărilor;
- rolul adunărilor de stări a scăzut foarte mult.

În **Franța**, monarhia absolutistă a avut o serie de reprezentanți importanți: **Henric al IV-lea** a acordat drepturi protestanților (hughenoților), prin *Edictul de la Nantes*, a început politica de cuceriri colonial, a protejat țărănimea;

- ✓ **Ludovic al XIII-lea** a înfrânt încercările nobilimii de a-i limita puterile;
- ✓ **Ludovic al XIV-lea**, cel mai important reprezentant al absolutismului francez, a adoptat măsuri pentru mai buna organizare a vieții economice și a fiscalității, ministrul Colbert impunând mercantilismul.

În **Anglia**, regele **Henric al VIII-lea** a crescut veniturile monarhiei prin secularizarea averilor mănăstirilor și a impus ca Parlamentul să-l proclame capul Bisericii Anglicane. Regina **Elisabeta I** a transformat Anglia în cea mai mare putere navală.

În **Spania**, regele **Filip al II-lea** a restrâns rolul Cortesurilor și privilegiile orașelor.

În **Rusia**, **Petru cel Mare** a centralizat administrația și, în urma modernizării armatei, a realizat noi cuceriri teritoriale, asigurând țării ieșirea la Marea Baltică.

Consecințe ale instaurării monarhiilor absolutiste au fost:

- asigurarea dezvoltării economice și sociale a statelor;
- înlăturarea relațiilor vasalice;
- impunerea ordinii și stabilității statelor.